

Retningslinjer for etablering af kuber og nedgravede affaldsløsninger i Roskilde Kommune

Revideret: Oktober 2020

ROSKILDE
KOMMUNE

Indholdsfortegnelse

Indhold

1. Indledning	3
1.1 Hvorfor vælge kuber eller nedgravede affaldsløsninger?.....	3
1.1.1 Fordele	3
1.1.2 Ulemper	3
2. Sådan kommer du i gang	4
2.1 Oplysninger ved henvendelse	4
3. Krav til kuber og nedgravede affaldsløsninger og standpladser.....	7
3.1 Dimensionering af beholdere	9
3.2 Vilkår vedrørende drift af kuber og nedgravede affaldsløsninger.....	10
4. Kontaktoplysninger:.....	10

1. Indledning

I Roskilde Kommune har boligselskaber og ejerforeninger m.v. mulighed for at etablere kuber og nedgravede affaldsløsninger på egen grund. Denne vejledning beskriver, de krav et boligselskab eller en ejerforening skal kunne opfylde for at få tilladelse hertil.

Etablering af kuber eller nedgravede affaldsløsninger til indsamling, sortering og håndtering af husholdningsaffald, skal altid ske i henhold til det enhver tid gældende regulativ for husholdningsaffald. Der kan løbende ske ændringer i Roskilde Kommunes regler for sortering af affald, som senere kan få indflydelse på den samlede affaldsløsning hos boligselskabet eller ejerforeningen. I disse tilfælde vil boligselskabet eller ejerforeningen have ansvaret for at foretage de nødvendige ændringer i deres løsninger og afholde eventuelle udgifter.

Roskilde Kommune tilbyder tømning af kuber og nedgravede beholdere til restaffald, madaffald, glas, metal og papir/karton. Reglerne for sortering af affald er de samme uanset, om man vælger at etablere kuber, nedgravede affaldsløsninger eller benytter andet materiel (beholdere/containere på hjul m.v.).

Boligselskaber eller ejerforeninger er selv ansvarlige for indkøb, etablering, vintervedligeholdelse og almindelig vedligeholdelse, herunder slidtage og vask. Roskilde Kommune er udelukkende ansvarlig for tømningen af beholderne.

Boligselskabet eller ejerforeningen skal desuden være opmærksom på de gældende regler for trafik, miljø, byggeri og fysisk planlægning.

1.1 Hvorfor vælge kuber eller nedgravede affaldsløsninger?

Kuber eller nedgravede affaldsløsninger kan erstatte den traditionelle løsning med affaldsbeholdere på hjul.

Løsningen henvender sig typisk til større boligselskaber eller ejerforeninger, der har ansat personale med viceværtfunktion til at varetage ejendommens drift og dermed også den interne håndtering af affald. Det er afgørende, da kuber og nedgravede beholdere kræver opsyn og vedligeholdelse for at kunne blive drevet stabilt og sikkert. Ejendomme uden en vicevært kan i stedet have en udpeget affaldsansvarlig.

1.1.1 Fordele

Der er fordele ved at etablere kuber eller nedgravede beholdere til husholdningsaffaldet:

- Opbevaring i jorden holder affaldet køligt og minimerer evt. lugtgener
- Kapacitet på op til 5 m³ i én beholder betyder, at affaldsløsningen fylder mindre rent fysisk, og at der kan spares timer på viceværter mv.

1.1.2 Ulemper

Der kan også være ulemper forbundet med kuber og nedgravede affaldsløsninger:

- Gåafstanden til en affaldsbeholder kan blive forøget for den enkelte beboer. Dette kan især være problematisk for ældre og/eller gangbesværede beboere. Det samme gør sig gældende,

hvis affaldsskakter bliver nedlagt.

- Af hensyn til tømning skal de kuber og nedgravede affaldsløsninger placeres tæt ved kørevej, hvilket kan indebære, at parkeringspladser i bebyggelsen må blive nedlagt.
- Kuber og nedgravede affaldsløsninger er desuden dyre at indkøbe og etablere og de kræver løbende vedligeholdelse.

2. Sådan kommer du i gang

Roskilde Kommune skal godkende projektet, før etablering. Godkendelsen skal sikre, at kuber og de nedgravede beholdere kan tømmes af kommunens renovatør, samt at kuber og de nedgravede beholdere har tilstrækkelig kapacitet til rådighed, jf. nedenstående retningslinjer og krav.

Boligselskabet eller ejerforeningen laver selv en leverandøraftale og skal selv stå for at indhente de nødvendige godkendelser.

Boligselskabet eller ejerforeningen skal selv afholde alle omkostninger, herunder finansiering af indkøb, anlæg og vedligeholdelse. Gebyrer for tømning fremgår af det gældende gebyrblad, som kan ses på kommunens hjemmeside roskilde.dk/affald.

2.1 Oplysninger ved henvendelse

Følgende oplysninger skal fremgå ved henvendelse om etablering af kuber eller nedgravede affaldsløsninger:

- Foreningens navn
- Kontaktoplysninger i forbindelse med etablering
- Kontaktperson/firma der står for vedligeholdelse
- Adresse(r)
- Antal husstande
- Eksisterende byggeri eller nybyggeri
- Boligtype – villa, etagebolig, ungdomsbolig eller rækkehus (tæt-lav)
- Er der erhverv i samme bebyggelse (sammenhængende bebyggelse)? Hvis der både er erhverv og private husstande i de ejendomme, som er omfattet af henvendelsen, skal der redegøres for, hvordan affaldet fra erhverv forventes håndteret
- Forslag til placering af kuber eller nedgravede affaldsløsninger – gerne på kortbilag
- Leverandør og beholdersystem – herunder produktblad
- Forslag til opdeling i affaldstyper og størrelse af kuber og nedgravede affaldsbeholdere for den enkelte type affald
- Tidsplan for projektet
- Tidsplan for ibrugtagning

2.2 Retningslinjer for etablering af kuber og nedgravede affaldsløsninger

- **Lokalplan:** Etablering af kuber og nedgravede affaldsløsninger i eksisterende rækkehus- eller etagebebyggelser kan kræve en dispensation fra Roskilde Kommune. Se bl.a. den gældende lokalplan for området. Hvis etablering af kuber eller nedgravede affaldsløsninger strider mod

en lokalplanbestemmelse eller en bestemmelse i en byplanvedtægt, skal ansøgning om dispensation ske til Roskilde Kommune.

- **Affaldsansvarlig:** Bebyggelsen skal have en viceværtfunktion, som skal være kontaktperson og som kan sørge for orden, renholdelse og snerydning.
- **Tilgængelighed:** Anlægget betragtes som et brugerbetjent anlæg, hvilket indebærer, at det skal overholde §63-68 i bygningsreglementet (BR18). Konkret betyder det, at affaldsløsningen skal have adgangsarealer, der kan benyttes med kørestol og at indkast er udført og placeret i en højde, så de kan betjenes af en person i kørestol.

Se [bygningsreglementet.dk/Tekniske-bestemmelser/03/Vejledninger/Generel vejledning](http://bygningsreglementet.dk/Tekniske-bestemmelser/03/Vejledninger/Generel_vejledning)

Bygningsreglementets bestemmelser om adgangs- og kørselsarealer med henvisning til DS-publikationerne 105 "Udearealer for alle" og "Tilgængelighed for alle" DS 3028, skal være tilgodeset.

- **Afstand til nedgravet affaldsløsning:** Affaldsløsningen skal placeres bolignært af hensyn til ældre og/eller gangbesværede beboere, idet der skal ske en vurdering i de enkelte sager.
- **Brandteknisk Vejledning:** [Vejledning nr. 29](#) – bemærk: Fuldt nedgravede beholdere kan etableres indtil minimum 2,5 m fra kant af dørkplade til bebyggelser, parkeringspladser og lignende, dog minimum 5,0 m fra bygningsfacade med vinduer.
- **Færdsel på brandveje:** Det kan med ejers accept tillades at lade renovationskøretøjer køre på bl.a. brandveje m.v., såfremt man ikke foretager længerevarende standsning, parkerer eller lign. Føreren må ikke forlade køretøjet ved færdsel på brandveje, og skal til enhver tid flytte sig for redningskøretøjer, politi eller lign.
- **Brandredningsarealer:** Er området udpeget til redningsareal i tilfælde af brand?
- **Erhverv i samme bygning:** Hvor meget affald forventes eksisterende eller kommende erhverv at frembringe pr. uge eller med anden frekvens og hvilke affaldstyper? Skal erhverv benytte samme affaldsløsning som private husstande, idet der gælder forskellige regler for erhverv og private husstande. Læs mere i Regulativ for erhvervsaffald i Roskilde Kommune. Se roskilde.dk/erhverv.
- **Ledninger i jorden:** Er der ledninger i jorden (el, vand, varme, afløb m.m.)? Oplysninger kan hentes på ler.dk. Kontakt derefter eventuelle ledningsejere.
- **Gravetilladelse:** På Roskilde Kommunes hjemmeside kan du læse om de gældende regler for håndtering af jord: roskilde.dk/borger/trafik/tilladelser-paa-vejarealer
- **Overskudsjord:** Overskudsjord skal håndteres korrekt i henhold til Jordforureningsloven. Ligger ejendommen inden for områdeklassificeringen (byzone), skal flytning af overskudsjord håndteres i henhold til Jordflytningsbekendtgørelsen. Al opgravning og flytning af jord fra forurenede matrikler samt matrikler, der ligger i områdeklassificerede arealer (byzone), skal anmeldes til Roskilde Kommune. Anmeldelse sker på Roskilde Kommunes hjemmeside www.roskilde.dk/jord. Ren overskudsjord kan genanvendes som opfyldning omkring de nedgravede beholdere. I det omfang jorden ikke kan genanvendes på stedet, skal jorden bortskaffes til en godkendt modtager i henhold til gældende regler.

- **Adgangsforhold:** Se vejledning om vendeplads i Byens Trafikarealer, hæfte 9, Anlæg for parkering og standsning i byer, pkt. 4.18.

3. Krav til kuber nedgravede affaldsløsninger og standpladser

Roskilde Kommune har en række krav til kuber nedgravede beholdere for blandt andet at sikre, at beholderne kan tømmes af kommunens renovatør:

- Beholderne skal placeres på egen grund
- Beholderne skal have indkast, som er afstemt med typen af affald, der kommer i beholderen, så der sikres optimal sortering. Indkast til restaffald skal være tilstrækkeligt stort til, at brugerne nemt kan få en pose af en vis størrelse ned i beholderen
- Indkast skal være forsynet med et klistermærke (piktogram), som angiver affaldstypen – Roskilde Kommune kan levere en række standarder, som passer til fleste nedgravede affaldsløsninger
- Der skal benyttes 3-krogssystem ved 2-delte beholdere og disse skal kunne tømmes separat. Dvs. lågene skal kunne åbnes individuelt.
- Ved 1-kammeret beholdere skal der benyttes 2-krogssystem.
- Der må ikke anskaffes beholdersystem med kun 1 krog.
- Afstand mellem krogene, der benyttes ved tømning, skal være 24-25 cm.
- Tømmekrogene skal være hævet og have en diameter på min. 8 cm.
- Løftesystemet på beholderen skal være indrettet, så beholderens bund både kan åbnes og lukkes gradvist, når der anvendes løfteværktøj, der kan fastholde løfteøjerne i en given position. Så kan chaufføren begrænse støj fra tømning mest muligt og fordele affaldet på ladcontaineren. Tømningen skal også kunne afbrydes ved at lukke bunden, hvis der f.eks. ikke er mere plads på lastvognens lad. Dvs. at åbne-/lukkemekanismen skal have en tilstrækkelig styrke til at fastholde bundklappen i en given position, under tømningen, på trods af affaldets vægt.
- På 2-kammerbeholdere skal løftesystemet være udformet hensigtsmæssigt, så chaufføren kan tømme beholderens kamre, uden at affaldet sammenblandes. Tømmestangen skal være markeret med grønt så chaufføren kan se forskel
- Klapperne i bunden af beholderen skal kunne åbnes så meget, at affaldet hurtigt kan tømmes ud af beholderen
- Den enkelte beholder skal have en volumen på min 2 m³ for at undgå, at affaldet sætter sig fast.
- Stangen, der benyttes til at åbne bundklappen/klapperne, skal være markeret med en farve.
- Der må ikke være anordninger, der har berøring med affaldet i beholderen (kæder, trækstænger m.m.), som bevirker, at beholderen ikke kan tømmes hensigtsmæssigt. Fx kæder midt inde i beholderen, hvor affaldet med fast struktur kan sætte sig fast.
- Servicelugen skal kunne åbnes med en nøgle af typen "**Østeuropæisk, halvrund Ø 13 mm/trekantsnøgle**)
- Der må kun anvendes beholdere med "fast" inder kerne. Inder beholderen skal være med faste sider og bund og være udført i ikke-brandbare og syrefaste materialer.
- Beholderlåg skal være tætte, så regnvand og overfladevand ikke trænger ind i beholderen.
- Glasbeholdere skal være forsynet med flaskebremsere og have støjdæmpende indsats.
- De nedgravede beholdere skal have et sikkerhedssystem i form af sikkerhedshegn eller sikkerhedsgulv, som dækker hullet over yderbeholderen ved tømning.
- Området, ved kuber og de nedgravede beholdere, skal være tilstrækkeligt belyst i mørke – både af hensyn til renovatøren og brugerne.
- Der bør være minimum 10 cm afstand mellem dørklade og en evt. kantsten eller lign.

- Der skal være en frihøjde på minimum 10 m over hele arealet fra standplads til renovationsbilen.
- Der må ikke være luftledninger i området over beholderen
- Afstanden fra beholderens tømningkrog og hen til kantstenen, hvor renovationsbilen kan holde, må maksimalt være 5 m, se figur 1. Der skal være gode udsigtsforhold
- Afstanden fra midten af ladet på renovationsbilen og hen til kantstenen skal medregnes som 3 m således, at der er plads til, at renovationsbilens støtteben kan slås ud, se figur 1.
- Køreveje og standplads skal være indrettet, så beholderen kan tømmes af en renovationsbil. Det betyder bl.a. at kørevejen skal være mindst 3,6 m, samt funderet til tung trafik, dvs. til trafik med et akseltryk på mindst 25 tons.
- Beholderne kan placeres på begge sider af renovationsbilens kørselsretning.
- Renovationsbilen skal som udgangspunkt kunne køre til og fra tømningstedet uden at skulle bakke.
- Der skal være belysning på ca. 5 lux.
- Der må ikke grabbes/tømmes henover fortov/cykelsti/parkerede biler.

Den valgte model skal til enhver tid kunne tømmes af den renovatør, der kører i Roskilde Kommune

Denne vejledning gælder for nedgravede løsninger etableret fra juli 2019.

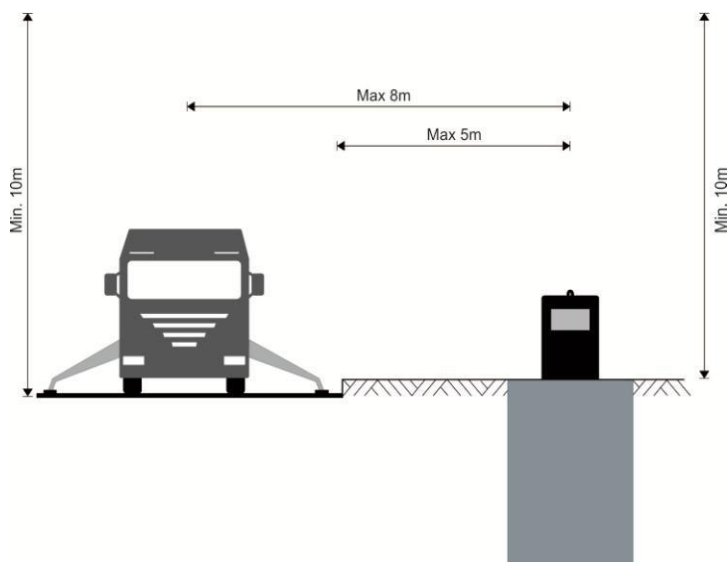

Fig. 1.

3.1 Dimensionering af beholdere

Antal og størrelse af beholdere afhænger af antal boliger, pladsforhold og anlægsøkonomi. Som minimum skal der sorteres i restaffald, madaffald, glas, metal OG papir/karton.

Boligselskabet eller ejerforeningen kan vælge kun at have restaffald og madaffald i nedgravede affaldsløsninger og fastholde opsamling af de genanvendelige affaldstyper i beholdere.

Roskilde Kommune anbefaler, at der som minimum dimensioneres ud fra følgende nøgletal:

Affaldsfraktion	Anbefalet volumen pr. boligenhed pr. uge	Mulig tømningfrekvens
Madaffald	20 liter	Uge/14. dag
Restaffald	110 liter	Uge/14. dag
Glas	5 liter	2-4 uger.
Papir/karton/pap	50 Liter	3. uge – uge tømning kan tilkøbes
Metal	5 liter	2-4 uger
Plast/mad-drikkekartoner	50 liter	3. uge – ugetømning kan tilkøbes
Tekstiler	5 Liter	12. uge – hver 4. uge kan tilkøbes

Beholderne skal hver især have et volumen på minimum 2 m³. Beholderen må af hensyn til vægten ved tømning maksimalt have nedenstående volumener:

Fraktion	Maks. volumen
Restaffald	5 m ³
Madaffald	5 m ³
Papir/karton	5 m ³
Glas	5 m ³
Metal	5 m ³

Desuden kan der tømmes 2-delte beholdere på 5 m³ til f.eks. metal og glas.

3.2 Vilkår vedrørende drift af kuber og nedgravede affaldsløsninger

Boligselskabet eller ejerforeningen varetager den daglige vedligeholdelse, rengøring og oprydning, som følger af anlæggets drift:

- Boligselskabet eller ejerforeningen sørger for glatførebekæmpelse, hvis dette er nødvendigt.
- Boligselskabet eller ejerforeningen sørger for renholdelse samt funktions- og sikkerhedskontrol af beholderen ved at indgå aftale med servicefirma om mindst én årlig rengøring og årlig kontrol af hver beholder og opsamlingsindsats inkl. inspektion for tæthed. Roskilde Kommune kan anmode om dokumentation for aftale og årligt tilsyn.
- Affald henstillet ved siden af beholderen håndteres af boligselskabet eller ejerforeningen.
- Kravene i Roskilde Kommunes "Regulativ for husholdningsaffald" skal overholdes.
- Senest 2 uger inden beholderen ønskes taget i brug, skal den tilmeldes tømningsordning på mail til affaldoggenbrug@roskilde.dk.
- Skader forvoldt af renovatøren som følge af forsømmelighed, afholdes via renovatørens erhvervsansvarsforsikring. Skader som følge af almindelig brug og slitage, afholdes af boligselskabet eller ejerforeningen.

3.3 Nybyggeri

Ved nybyggeri og inden beholderne tages i brug, sørger Roskilde Kommune for, at hver husstand modtager:

- En lille, grøn spand til sortering af madaffald
- Komposterbare madaffaldsposer, der kan bruges til foring af den lille grønne spand
- Sorteringsvejledning og affaldsfolder

Uddeling foretages af boligselskabet eller ejerforeningen.

Boligselskabet eller ejerforeningen vil fremover modtage komposterbare madaffaldsposer 2 gange årligt fra Roskilde Kommune, og står herefter selv for uddelingen til foreningens husstande.

4. Kontaktoplysninger:

Roskilde Kommune
Veje og Grønne områder
Affald og Genbrug
Rådhusbuen 1
4000 Roskilde

Telefon: 46 32 36 32
Mail: affaldoggenbrug@roskilde.dk

5. Ansøgning

Henvendelse/Ansøgning om kuber eller etablering af nedgravede affaldsløsninger

roskilde.dk/formularer/ansoegning-om-nedgravet-affaldsloesning

På dette link er et ansøgningsskema, som kan anvendes til både henvendelse og egentlige ansøgning om etablering af nedgravede affaldsløsninger, idet ansøgning om gravetilladelse skal ske særskilt efterfølgende.

6. Links

Herunder finder du en række links om etablering af nedgravede affaldsløsninger.

Regulativ for husholdningsaffald i Roskilde Kommune:

roskilde.dk/sites/default/files/regulativ_for_husholdningsaffald311211.pdf

Regulativ for erhvervsaffald i Roskilde kommune:

roskilde.dk/sites/default/files/erhvervsregulativ.pdf

Ansøgning i bygge- og miljø sager:

bygogmiljoe.dk

Ledningsejer-registret:

ler.dk

Ansøgning om tilladelse på vejarealer:

roskilde.dk/borger/trafik/tilladelser-paa-vejarealer

Anmeldelse af jordflytning:

roskilde.dk/jord